

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 23 (494).

Fredagen den 11 juni 1897.

10:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben..... » 3:—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Öppen kl. 10—5.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: <i>J. Nordling.</i>	Utgifningstid: hvarje fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonsspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	--	---	---	---	---

Nathalie Zahle.

Under deltagande från vida kretsar i alla skandinaviska länder firar i dag den 11 juni Danmarks hufvudstad en verklig nationalfest, då den ryktbara pedagogen och skolföreståndarinnan fröken Nathalie Zahle fyller sitt 70:de år. Enär hon med aldrig sviktande nit och kärlek offrat sitt hela lif åt det höga och svåra uppfostrarekallet, kan det kanske för många af Iduns läsare vara af intresse att få någon kännedom om hennes lif och verksamhet.

Nathalie Zahle, som är dotter till den framstående hofpredikanten och skriftställaren Sophus Zahle, förlorade vid unga år sina föräldrar och uppfostrades sedan i professor Eschrichts hus i Köpenhamn. I de kretsar, där hon framlefde sin första ungdom, hade hon rikt tillfälle att delta uti och heröras af alla de mäktiga, ideala och lifsväckande strömningar, som just under de åren genombröto det danska folkets nationella lif med en kraft, hvilken sedermera icke upprepats. Den religiösa pånyttfödelsen hade påbörjats genom Grundtvigs uppträdande, den unga nationalitetskänslan hade just motagit sitt eldsdop genom det första, ärofulla slesvigiska kriget, romantikens idealitet- och humanitetsträfvan hade satt ett af sina första praktiska spår i folkhögskolans i Rödning upprättande, och tanken på en andlig union mellan de nordiska folken hade förverkligats genom fyrtiotalets besjälade studentmöten i de nordiska universitetstäderna. Under i denna de stora och ädla

stämningarnas tid mognade Nathalie Zahle till kvinna; under den började hon 1851 sin lifsgärning. Tidens bästa tankar gjorde hon till sina, att föra ut dem i verkligheten blef hennes lifs stora mål.

Behovet af en större utveckling för människan inom barnet, hvilket under förra hälften af detta århundrade framkallat den

grundliga ändring i gossarnes undervisning, hvarigenom studiet af de klassiska språken tillbakaträngdes af kulturhistorien och naturvetenskaperna, som nu alltmer fingo sin berättigade plats såsom uppfostrande led i undervisningen, detta behof började äfven göra sig gällande för kvinnan. Att utbildade henne till en själfständigt tänkande, kännande och viljande personlighet, sommed allvar och duglighet vore i stånd att utfylla en plats i lifvet antingen som hustru eller ogift, detta var grundtanken i den reformation inom flickskolan, som fröken Zahle ville åstadkomma.

För att realisera denna idé har hon sökt utsträcka skoltiden öfver konfirmationsåldern, då undervisningen till följd af flickans större mogenhet kan få en för hennes framtidsuppgift mera direkt betydelse. Därefter sökte hon göra själfva undervisningen mera metodisk och pedagogisk än förut var vanligt. Detta sista genomfördes såväl teoretiskt som praktiskt i hennes skola, teoretiskt genom lärostoffets omsorgsfulla förberedande och afvägande

Kvinnan har i alla tider varit just sådan, som mannen
velat hafva henne.

B. E. Malmström.

efter lärjungens uppfattningsförmåga, praktiskt genom införandet af s. k. klasslärarinnor, hvilka utgöra en förbindelseled af oskattbart värde mellan skolan och hemmet.

Åt dessa lärarinnor är den särskildt pedagogiska delen af skolans arbete anförtrödd. De verka som moderliga väninnor med deltagande vänlighet och hängifvenhet hvar inom sin klass, söka påverka hvarje elev efter dess individualitet, deltaga med sitt intresse i barnens arbete, dela deras glädje och deras små sorger, leda deras sånger och lekar, värna och uppmuntra allt godt inom dem. Dem kallar också fröken Zahle sina stödjepelare, de äro uttryck för hennes kärlek till och omsorg för hvarje enda liten barnasjäl, som är anförtrödd åt hennes ledning och vård.

Det stod klart för fröken Zahle, hvars syn på lärarens plikter var så allvarligt, att hon borde söka utbilda en lärarekår, som kunde föra alla hennes stora tankar ut i lifvet, och hon började därför i maj 1851 med att upprätta en undervisningsanstalt för blifvande lärarinnor, med till en början blott en elev. Från detta lilla frö framväxte under en tid af blott 9 år ett fyrklassigt läroverk för unga flickor. Till detta hade förut anknutits en barnaskola, som nu omfattar 9 klasser med 426 elever, hvilka afsluta sin skolgång vid 15-16 års ålder. Efter afgang från barnaskolan kunna eleverna inträda dels i en fortsättningsklass för vidare utveckling af sina skolkunskaper utan examen till mål, dels uti en tvåårig realklass, som afslutas med offentlig examen, och dels uti latinskolan med 4 klasser, som afslutas med studentexamen på båda linjerna. Förutom en folkskoleafdelning och ett fyrklassigt folkskolelärarinneseminarium med därtill hörande åttklassig barnaskola, hvori seminarieeleverna öfvas i undervisningskonsten, finnas inom institutionen en hushållsskola och en musikskola, af hvilka de båda sista dock icke direkt ingå i »N. Zahles skole». Hvarje afdelning ledes af sin särskilda föreståndarinna, men alla skolorna bilda en helhet under fröken Zahles öfver tillsyn. Elevantalet vid samtliga skolor uppgick vid sista redogörelsen i mars 1897 till 931 utom 119 i musikskolan och 73 från »N. Zahles skole» i slöjdskolan. År 1885 öfverlämnade fröken Zahle sina enskilda skolor såsom en offentlig institution under namnet »N. Zahles Skole» till en styrelse, bestående af hennes mest betrodda kvinnliga medarbetare jämte en manlig juridisk konsulent. Själ förbehöll hon sig dock, så länge hon önskade, den högsta ledningen och uppsikten öfver hela institutionen. Genom att sålunda inom sin skola öppna tillträde för alla bildningsriktningar kom fröken Zahle att skapa en anstalt, som nära nog kan kallas ensamstående inom skolvärlden. Genom sin folkskollärarinneafdelning och seminariebarnaskolan har hon slagit en brygga från den högre flickskolan till folkskolan, genom latinskolan till universitetet, under det folkhögskolan är upptagen i själfva skolan.

Det finnes säkerligen få människor, som så väl som fröken Zahle lyckats i alla sina

företag. Hon lyckades, icke därför att hon hade den turen att börja sin skola, just när en skola af den arten behöfdes; det fanns ju andra kvinnor i Danmark, som började skolor vid ungefär samma tid som hon; hvarför blef ingen af dem en fröken Zahle? Nej, hon lyckades därför att hon aldrig ett ögonblick under sin långa pedagogiska verksamhet svek sin ungdoms höga ideal, men ständigt sökte förverkliga dem genom de yppersta lärarekrafter. Hon lyckades därför, att hon insatte hela sin själs energi i sitt arbete, offrade allt för att följa sin kallelse och aldrig afsåg egoistiska syften. Hon lyckades därför, att hon alltid följde med tidsutvecklingen. Hon ställde sig icke förnämt afvisande gent emot nya tankar och kraf, lika litet som hon någonsin blef en tidsandans slaf. Med en fast otrolig utvecklingsbarhet upptog hon det bästa i de nya strömningarna och lefvandegjorde det efter att hafva påtryckt det sin mäktiga personlighets prägel. Därigenom kom hon att behärska själfva tiden. Men hon lyckades förnämligast därigenom, att hon efter sin store Mästares exempel sökte lefva, som hon lärde, och ständigt gick till sitt arbete under bön och Herrans åkallan. Gudsfruktan och fosterlandssinne spåra vi som de röda trådarna genom hela hennes verksamhet. De igenfinnas i den lilla vers, som inristad på en silfverplåt inmurades i den ståtliga, i hygieniskt afseende mönstergilla byggnad, till hvilken hon 1877 flyttade sina fräjdade vidtförgrenade skolor:

Her bygge vi, men ej paa Sand,
vor Grundsten Krist skal være;
næst ham: paa Jord vort Fædreland
er det vi højest ære.
Og lad saa alt, hvad stort og skjönt
og sandt kan trives, voxer kjönt
med yndigt skjulte Kræfter.

Fröken Zahles fosterlandssinne är dock icke af så trängsynt art, att den utesluter kärleken till brödrarfolken i norr och öster. Den andliga skandinavismen har alltid haft en vän i henne och mycket fruktbringande samarbete mellan flickskolorna i Sverige, Norge, Finland och Danmark har åstadkommits genom hennes initiativ.

Att fröken Zahle och hennes skola, från hvilka under årens lopp tusen och åter tusen kvinnor utgått, bildade en motvikt till den irreligiösa anda, som den stigande upplysningen medförde, och som genom att meddela sig till kvinnan sträckte sitt nivellerande inflytande till själfva hemmets inre är något som det danska folket aldrig nog kan vara henne tacksam för.

Med sin storslagna uppfattning af kvinnan och hennes kall har fröken Zahle aldrig behärskats af någon småaktig fruktan, att kunskapen skulle blifva ett farligt vapen i kvinnans hand eller draga henne bort från hennes egentliga bestämmelse som hustru och moder. Hon hade klart för sig, att den kvinna, som har lärt sig utföra sitt skolarbete samvetsgrant och nöjaktigt, skall väl veta att pliktroget upptaga sin gärning, hvilken den än månne blifva.

Det var en lycka för Danmark, att en kvinna som fröken Zahle kom att blifva

den tongifvande ledaren af dess kvinnorörelse. Hennes lifs stora uppgift blef att uppfostra allvarliga kvinnor med sunda och grundliga kunskaper, anspråkslösa i sitt yttre uppträdande och besjälade af en fast och varmt kristen tro. Kvinnorörelsen i Danmark blef, så långt fröken Zahles inflytande sträckte sig, en etisk-religiös rörelse. Kanske det är tacksamheten för detta mer än för något annat som ligger till grund för den jublande hyllning, som det danska folket med sitt konungahus — hvilket 1891 hedrade fröken Zahle med förtjänstmedaljen i guld och som genom trägna besök i skolan visat sitt deltagande för densamma verksamhet — i dag ärnar bringa den 70-åriga kvinnan, som ännu i sin fulla kraft meddelar sina rika impulser åt den danska kvinnoutvecklingen.

Caroline Thelin.

Kungabarn.

Därute susar en västanvind,
Och blå är himlen och fager,
Där strömmar vällukt från blommig lind
Och ljus är morgonens dager. —
Därinne sitter med sonen kär
Den unga drottningen, hvit och skär,
Hon smeker sitt barn och drömmar,
Och hela världen hon glömmar.

Hon ser hans ögon, de klara blå,
De stråla likt stjärnor tvänne.
Hon ser hans öppnade läppar små,
Som glädtigt le emot henne. —
Och solen skiner, och vaggan går;
Hon kysser gullgult och lockigt hår
Och börjar sakta att sjunga,
Den väna drottningen unga.

»Sof, sof, sonen min,
Långt från oss är fadern din,
Fjärran i det helga land
Svärde för med modig hand.
För sin Gud han strider
Nederlag ej lider.

Sof, sof, sonen min,
Trofast vakar moder din,
Här vid vaggan ser jag två
Ljusaste Guds änglar stå,
If från höjden komma,
Hjälpa pilten somna.

Sof, sof, sonen min,
Flyg i drömmens ängder in.
Dröm om himmel, klar och blå,
Dröm om fagra blomster små.
Dröm dig i Guds rike
Änglabarnens like.»

Och gossen, vyssad i modersfamn,
Snart slutit ögat och domnat.
Hon hvissar sakta sin älsklings namn,
Då ljuft och roligt han somnat.
»Mitt kungabarn, du min sol, min skatt,
Må Herren skydda från storm och natt
Och för allt ondt uti världen
Min gosse på långa färden.»

Därute susar den ljumma fläkt
Och lärkor jublande sjunga,
Och väna blomster, dem solen väckt,
För vinden sakta de gunga.
Därinne sitter med sonen kär
Den unga drottningen, hvit och skär.
Hon smeker sitt barn och drömmer,
Och hela världen hon glömmer.

Märta Gran.

Familjer i uniform.

En liten individualitetsfråga.

»En utvecklad individualitet» — det hålla vi ju styft på i våra dagar, och vi finna det skäligen enformigt att umgås med personer, som äro ett eko den ena af den andra. Det finns t. ex. familjer, där alla medlemmarnas sätt att tänka, tala och handla är ett. Det behag och den möjlighet till utveckling, som ligga i att få en fråga mångsidigt belyst genom att diskutera den från olika synpunkter, äro för medlemmarna i en dylik enhetsfamilj okända. Och det händer ytterst sällan någon af dem att bilda sig en mening, som ej sammanfaller med de öfrigas.

Om man nu gör döttrarna inom sådana där idealiskt eniga familjer till föremål för iakttagelse i en liten detaljfråga, nämligen deras klädsel, så skall man mycket ofta finna, att de älska att kläda sig till punkt och pricka lika. I familjer åter, som bestå af starkt utpräglade individualiteter, finner man ytterst sällan en sådan öfverensstämmelse i klädedräkt. Bärar där af familjens döttrar någongång t. ex. likadana klädningar, så låta de sig angeläget vara att genom olika smycken, band etc. åstadkomma en viss åtskillnad.

»Ja, men inte har den der öfverensstämmelsen något med individualiteten att skaffa,» säger nog mången. »Den beror helt enkelt på att vederbörande hafva precis samma smak.» Månn tro två människor kunna ha lika smak i den grad, att de alltid föredraga precis samma tyger, samma färger, samma modeller etc.? Ånej, det kan man väl knappast tro. Det är nog så, att gemensamhetskänslan spelar så stor roll för dem, att personlighetskänslan aldrig vaknar fullt till lif. Eller också är det så, att en stark personlighet så undertrycker en svagare, att denna ej kan ens tänka sig möjligheten af att bära t. ex. ett par gråa handskar, när hennes syster bär ett par svarta.

Se på ett par sådana där systrar med precis likadana klädningar, kappor, hattar etc. och undersök, huruvida du kan bilda dig den meningen om dem, att de äro två personligheter, två starkt utvecklade individualiteter, två jag och icke ett vi.

»Det där är ju tre likadana dockor och

inte tre människor, och jag kan visst aldrig lära mig skilja dem åt,» hvissade till mig med komisk förtviflan en ung man af mina bekanta, då vi för första gången besökte en familj, där tre vuxna döttrar, som naturen dessutom liksom huggit ur samma stycke, uppträdde i precis likadana dräkter. »När jag gjort en fröken Alma klar för mig,» fortsatte han, »så får jag på en annan stol se en fröken Alma n:r 2. Medgif, att det är trefligare att äfven hvad det yttre beträffar göra bekantskap med fröken Alma, fröken Ellen och fröken Gärdä än fröknarna Alma n:r 1, n:r 2 och n:r 3.»

Jag har hört personer säga, att en sådan där likhet i klädsel ger intryck af att vederbörande lefva i sällspord endräkt med hvarandra. Ja, visserligen, men det finns så många andra och trefligare sätt att ge tillkänna ett harmoniskt förhållande. Skulle det månn tro falla två vuxna bröder in att, därför att de hålla hjärtligen af hvarandra, låta den ömsesidiga kärleken ta sig uttryck i t. ex. lika randade pantalonger?

Att småsystrar inom samma familj klädas lika är ju ytterst vanligt. Detta torde nog i de flesta fall göras af ekonomiska skäl, men i familjer, där den ekonomiska synpunkten i detta fall kan lämnas å sido, torde man göra klockast i att kläda äfven de små barnen olika. Bryr man sig om att när det lämpar sig taga hänsyn till dessas egen lilla smak — och hvarför skulle man ej göra det — så skall man finna, att två små töser ytterst sällan ha samma önsknin- gar med afseende på t. ex. ett klädnings- tyg, en kappa, en hatt.

Inom några få familjer har jag sett, att modern och de vuxna döttrarna kläda sig lika. Detta förefaller mig skäligen smaklöst. En mor skall visst så länge som möjligt bibehålla sin ungdomsfriskhet, men ej affschera den genom att gå lika ungdomligt klädd som sina döttrar.

Iduns ärade läsarinna kanske ej vilja ge mig rätt i att denna detaljfråga ytterst är en individualitetsfråga, men gör saken till föremål för observation, så kommer ni bestämdt till samma mening som G. L.

Alla utställningsbesökande damer
inbjudas vördsamt till ett besök i »Iduns salong» — belägen i Nordiska museets byggnad å utställningsplatsen — där hviloplats och toalettrum gratis stå till våra ärade gästers förfogande.
Red. af Idun.

I Stockholm.

Små utställningsfunderingar
och litet annat smått och godt.

För Idun af

Lovisa Petterkvist.

Bref III.

»Ja, nog har Vår Herre varit vid bra godt humör, när Han skapade Stockholm, det är då säkert, i synnerhet i utställningsdräkt! Här är så vackert, att man rakt inte vet hvart man ska se — — —»

Det var naturligtvis åt Ruffen jag sa det där, när vi spatserade omkring för att få

oss en »allmän öfersikt». Allra vackrast af byggnaderna är Nordiska museet, som står där som en ståtlig gammal farfar, omgifven af barn och barn-barn och barn barns-barn-barn, ty så långt bort i släkt kedjan befinner sig nog till exempel »Damer- nas Paviljong», som ser ut som en rund, på midten insjunknen, mycket rikt pikerad marängtårta. (Inuti är den madrasserad med siden och är förfärligt söt!) Konsthallen är så poetisk och förnämlig, att den gaf mig de mest drömande förmim- melser om en beduinprins, insvept i sin hvita kappa, och Sandvikens paviljong glömmer jag aldrig. I djupet en blå grotta, där de små sötaste tomtar dra fram i dagen näpna guldtackor, och där ofvanpå »bilden af vårt lands hela makt». Tänk bara på det där blanka »järnbandet», som vägar sig i hela taket, utan en enda skarv, och på järnrepen, som ser ut som silke, och på bandsågen, som är den största, och på hammaren, som är den tyngsta i hela världen! »Med den där kan vi slå ihjäl all konkurrens,» sa belåtet en herre, som stod bredvid oss. Inte vet jag, om det är sant, men nog förefaller det mig, som om Sandviken skulle kunna slå ihjäl en stor del af den varan. Arméns och flot- tans byggnad är utsökt vacker och egendom- lig, någon slags modärn rokoko i hvitt och guld, fast jag inte alls tycker om, att publiken ska spatsera ut och in genom Kunglig Majestäts Kröningsmantel, om den också bara är af papp. Inuti finns de sötaste båtar och marinlönjtanter att se på — utanför en hel förgylld gondol. Skogsutställningen luktar barr, både ut- och invändigt, och bjuder på ett docksågverk precis efter na- turen och på konstiga »kubbar» af den sort, som trollen brukar dra fingerkrok med, när det är kallt. Fiskeriutställningen rik- tigt visar hvad en konstnärlig ande kan åstadkomma till och med af gamla sjöbo- dar, och maskinhallen är ett det mest im- posangta haf af järn och glas, som bärs af — —

»Ska vi gå här längre och valla?» sa Ruffen. »Jag börjar bli hungrig.»

Han är inte annat, den snälla Ruffen, så snart vi kommer inom utställningsområdet, men när man bara har en man och behöf- ver hans sällskap dagligen, så är det så godt stoppa pipa i säck, medan tider är. Men så mycket utverkade jag ändå, att vi skulle få ta oss en titt in i Industrihallen i förbigående. (Johan går lyckligtvis för sig själf i dag!)

Industrihallen är någonting mer än ut- sökt — med fyra armar, som springer ut och kallas minareter, och en turkisk kupol, så stor, att hela Europa kan hålla konsert där, utan att behöfva trampa hvarandra på tårna för det. Självf är jag inte just så förtjust i den, efter som jag har den åsik- ten, att etuiet bör passa till innehållet, och att stjälpna en sådan där ljus, lätt, skim- rande huf öfver vår tunga svenska indu- stri, det — —

»Nå kommer du inte, gumman?»

»Strax,» sa jag, »jag har bara litet att höra mig för om först.»

Vid ingången stod en flock af mina gamla vänner, de ljusblå vaktarna.

»Ursäkta,» sa jag åt en af dem, »men kan herrn säga mig, hvart man ska ta vä- gen, om man ska brinna inne?»

Absolut ointelligent folk, de där vaktar- na; den här såg fullkomligt idiotisk ut.

»Neej, det — kan — jag — inte —» stammade han till sist.

»Ja, då passar inte herrn att stå här häller. Hur många utgångar finns det?»

»Sex,» sa en ann blålocka och mätte mig med ögonen.

»Det står väl: »Utgång» öfver alla dörrar?» fortsatte jag min examen.

»Det gör hvad som bättre är,» sa en herre i svart helskägg, som lyssnat på mig, »det är en brandsoldat posterad vid hvarje utgång.»

»Tackar,» sa jag förtjust, »vet man bara det, så brinner man gärna inne hur mycket som helst. Kom, Ruffen!»

Första intrycket af hallen blef, att jag befann mig i ett kolossalt kråkbo, så yr i hufvudet blef jag af alla krithvita sparrar, kors och tvärkors i taket. Läktarna var också hvita — och grufligt enkla, ja, så enkla, att det gjorde mig riktigt *ondt* att se på dem. Men när man är en fattig natsjon, så är man; pängarna hade naturligtvis inte räckt till, och hellre än att skuldsätta sig, så —

»Titta på golvet, Lovisa, hä hä,» sa Ruffen, »där är utställningen!»

»Visst, gubben, visst,» sa jag och blinkade. »Willy talade bara jämt så mycket om sin lugna bakgrund, och sin lugna bakgrund, sist vi var här, att det här nya riktigt häpnade till mig. O, du, så vackert här är — fast inte *alls* hvad jag föreställt mig! Titta, sådana *förtjusande* guldskåp! Inte hade jag någon aning om, att vi var så styfva i guldsmedsyrket — —»

»Då tycker jag ändå mer om stålet och järnet,» sa Ruffen. »Titta på den där skördeman, du, som står framför en hel kårfe af bara liar, och på kedjetornen och alltihopa —»

»Och *glassakerna* alldeles bredvid,» sa jag. »Så näpet! Men det var grufligt så yr jag blir i hufvudet.»

»Titta inte på *allt*, utan försök att skaffa dig ett totalintryck, så gör jag.»

»Jaha,» sa jag lydigt, och blinkade än värre.

»Nåå — hur går det?»

»Jag tror det skulle gå, om jag *bara* visste, om det är monstrarna, som ställer ut sakerna, eller om det är sakerna, som ställer ut monstrarna. Titta, ett sådant stort ljusgrönt hus midt i salen, Ruffen, fullt med kaffepannor, mjölkflaskor och silar!»

»Det är Eskilstuna,» sa Ruffen, »det är nog prima varor, det kan du sätta dig i backen på.»

»Åh ja,» sa jag, »det är det *nog*, men det kan väl breda ut sig lagom för det. En hel *rad* med kaffepannor för att visa en modell! — —»

»Ja, de skulle bara ha ställt ut sitt *fin*a smide,» sa Ruffen, »åtminstone *här*.»

»Hvad *kan* det vara för stora, granna uddar, som höjer sig som en riktig sol,» sa jag — »*också* midt i hallen?»

»Det är telefonutställningen,» upplyste en annan rar svart herre i helskägg.

»Tackaf,» sa jag. (Tänk, sådan tur jag har med *dem*!) »Telefonsolen står nog här för *färgens* skull,» sa jag. »Tänk, Ruffen, 22 olika färger *bara* från dörren och hit! O, sådana *förtjusande* klockstaplar! De var riktigt vackra, de, fast naturligtvis Eskilstuna skymmer bort dem *med*! O, hvad jag önskar, att det fanns en enda liten springa att titta »rakt fram igenom»; jag blir så grufligt yr — —! Blir inte du det, Ruffen!»

Men någon springa att »titta rakt fram igenom» fanns inte, men däremot en riktigt *här* af de *mest* intressanta montrar. Paggoder i kroppsstorlek, hopsatta af *idel* segelgarn, riktiga mästerverk; näsdukshus och vridna vestgötapelare; små tobakskojor — verkligen smakfulla, och Gud vet inte allt. Allra vackrast var ändå ett öppet tempel, inhägnadt af en tjock blågul kordong, dit ett par marmortrappsteg ledde upp, på ömse sidor vaktadt af två förgyllda lejon körda af en naken karl — — också förgylld.

»Hvad finns det för konstverk i den där?» sa jag ifrigt.

»Domestik,» sa Ruffen.

»Do—me—stik!» sa jag — snopet.

»Men domestik från *Göteborg*. Lejonen är väl märket, fast det var böfveln till märke att vara stort.»

»Göteborgslejonen är ju kända för sin ovanliga storlek — —» sa jag. »Måntro det där tapethuset är till för att visa hur tapeter *bör* se ut, eller för att visa hur de *inte* bör se ut. Hvad tror du?»

»Det är nog för att visa, hur de *inte* bör se ut,» sa Ruffen.

»Jaha,» sa jag, »och *foten* är för att visa hur man *inte* ska tapetsera; eller hur, du?»

»Nu tycker jag,» sa Ruffen och såg på klockan.

»Inte än, *söta* Ruffen lilla, inte *än*! Jag har ju inte alls fått något totalintryck än — — O, se *klädningar*!»

»Hvit hofdräkt, broderad med hvita pärlor! Den var snygg,» sa Ruffen. »Ska vi skaffa dig maken, gumsan, när du blir presangterad! Hä hä hä!»

»Se på den *ljust-skär-gröna*-moaré-anticken bredvid,» sa jag. »Den är som en *dröm*! Passar åt prinsessan i skogen! Så innerligt vackert det är sydt! Hvad heter människan som gjort 'et? Broman? I morgon går jag dit och skaffar mig maken.»

»Lova — — den här — herrekiperingsaffären — bredvid är bra. Hva?»

»*Utsökt*,» sa jag. »Se på kapten, som står där och ger befallning åt ordonangsen: de lever ju *båda två*!»

»Och det här *gjutna* kassaskåpet fullt med *skor* är också snyggt,» sa Ruffen.

»Nu vet jag, Ruffen,» sa jag tankfull, »det är sakerna som ställer ut monstrarna —! Men så litet folk här är.» (Den saken hade jag inte fäst mig vid förut!)

»Det är ju hvardag. Men ska vi inte pila af till Gustaf Piehls tunna nu och få oss en sejdell och en bit?»

Jag suckade, men teg — och så »pilade vi af» till Piehlens tunna, men det hade vi ingenting för. Hvarenda plats var upptagen.

»Har ni jämt så här mycket folk, som ser på utställningen?» sa jag åt en af uppapperskorna, som snodde förbi mig som en eldslåga.

»Jämt,» fräste hon. (Hon log bara mot herrarna!)

Nu gick vi till Godthem, som Uddman byggde och aldrig fick något godt af, men där var också hvarenda plats upptagen. Därifrån gnodde vi till ölkällaren i Nordiska muséet, där Gustaf vid ett soligt bord knackade och skrek en hel kvart, utan att vi fick något ändå, och så till sist till stora restauranten, där ändtligen en kypare förbarmade sig öfver oss.

»Vet du hvad, Ruffen,» sa jag, när jag andfådd sjönk ned på en stol, »nästa gång de bygger utställning i Stockholm, kan de

gärna knappa in litet på hallarna och öka ut restaurationer, det skulle bra mycket bättre motsvara nationens naturliga behof.»

»Se *tant Lova*!!!»

Det var doktor Holzen, en gammal kär bekant, som gastade i glädjen öfver att få se oss.

Herre Gud, hvad det var roligt att få se honom, och hvad vi dunkade och kramade hvarandra se'n, men det där har jag inte plats för här, efter jag *aldrig* har plats för något extra, det må vara hur roligt som helst.

Efter en stund lämnade jag herrarna och återvände till Industrihallen.

Jag hade ingen ro i mig, allting var som en röra i hufvudet på mig, och att inte *det* var som sig borde, det *kände* jag. Efter en timme kom jag igen, varm, röd och strålande.

»Nå, hur är det med totalintrycket nu, gumman lilla?» sa Ruffen, som också var varm, röd och strålande.

»Nu har jag det,» sa jag. »Det fanns i flyglarna! Där var staketet målade och klädda med bonader, och där blef man inte yr i hufvudet af färger, där »stötte jag inte på», hvart jag gick, och där riktigt *såg* jag, att det var monstrarna, som ställde ut sakerna och inte tvärt om.»

»Fy, tant Lova, att inte vara patriot,» sa doktor Holzen.

»Hva falls,» sa jag, »är inte *jag* patriot!»

»Höja upp Norge och Danmark på Sveriges bekostnad.»

»Höjer *jag*,» men så blef jag alldeles röd, ty nu förstod jag — röd och tyst. Ty det kostade allt på att behöfva erkänna —! Isynnerhet, när vi *har* så utmärkta saker, som vi verkligen har.

Men så kom jag lyckligtvis ihåg, att afunden är roten och upphofvet till *precis* allt *ondt*, och så sa jag, *verkligt* strålande: »I så fall ha de utställt *själfva utställningen*, de, och det skall de ha heder och tack för.»

»Och så ha vi ju ändå den tyngsta järnhamma — —» sa Ruffen.

»Tyst, gubben,» sa jag, »konkurrensen får *ingen* slå ihjäl, ty då bli vi nollor allihopa!»

»Inte tant Lova åtminstone,» sa doktor Holzen. »Skål!»

»Formen har hon inne,» skrattade Ruffen.

Då sa doktorn något som —

O! så roligt och så *kärt* det var, att få höra ett ord af den där öfverdrifvet vänliga sorten, som jag inte alls förtjänar, men som jag tycker så grufligt mycket om ändå.

Så tonade musiken, och så gick vi, efter en lukullisk supé med champagne — nu blef det ingen »bit» och sejdell af minsann — hem i mänskenet öfver nya bron.

»Den ena bronsgubben är ett fruntimmer,» sa Ruffen, som med käppen i mun stod och stirrade på bronsbronsfigurer.

»Aldrig möjligt,» sa jag, »pedestalerna är nog hvad männen *längst* af allt tänker behålla åt sig själfva.»

»Det är det ändå,» sa doktorn.

»Ja minsann,» sa jag och knyckte fast pängsnéen. »Hvem kan hon vara! Kan det vara hon som uppfann moderligheten?»

»Menar du Eva, hä, hä,» sa Ruffen.

»Eva, nej något så gammalmodigt var det visst inte, fast nog *var* det något som börjar på E!»

Ja, en förtjusande kväll blef det — — förtjusande!

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af

HULTMANS CACAO

Redan 1888 intygade prof. Joh. Lang i Lund, att Hultmans Cacao var fullt lika med van Houtens Cacao. Hultmans Cacao kan således varmt rekommenderas till hvarje husmoder

När vi kom hem, satt Johan och doppade en bit hårdt bröd i ett glas mjölk, som den beskedliga jungfrun hade gifvit honom. Han hade inte »kommit sig för» att gå in på en restauration och äta ensam.

Nog är det gement att folk ska ha rättighet att sticka sina synålar in i ens väl insomnade samvete på det viset.

Kvällen var förtjusande ändå!

För öfrigt begriper jag inte, hur den där mesen har dugt till så pass som att pina lifvet ur sin hustru! Jag blir allt mer och mer moraliskt öfvertygad, att det är hon som har pinat lifvet ur honom! Hur som helst kommer det att dröja, innan Ruffen och jag »glömmer af» Johan något mer — det känner jag på mig! Alltid ska det vara något!

Drottningens besök i "Iduns salong".

»Iduns salong» i Nordiska museets byggnad på Stockholmsutställningen hade i tisdags äran af det besök, h. m. drottningen redan förut ynnestfullt utlofvat. Vid 1-tiden på middagen kommo deras majestäter konungen och drottningen, åtföljda af uppaktande herrar och damer, vandrande genom den stora hallen och stannade framför ingången till Idunssalongen. Konungen yttrade skämtsamt, att han, som herre, icke ansåge sig ha rätt att intränga i detta damernas fridlysta hörn, utan vackert finge hålla sig utanför, och drottningen med damer steg så upp för de tvänne låga trappstegen. Hennes majestät inskref nu sitt namn på det af Jenny Nyström vackert sirade blad, som inleder »Damernas gyllene bok», hvarpå hon slog sig ned och en god stund hvilade ut, medan hon med intresse tog inredningens detaljer i skärskådande. Både konungen och drottningen behagade uttala sin lifliga tillfredsställelse med arrangemangen, och innan hennes majestät aflägsnade sig, tackade hon hjärtligt den »tjänstgörande värdinnan», fröken Anna Berg, för den hvilostund hon tillbragt i »Iduns salong» på utställningen.

«Kvinnornas bok».

Sedan nu romanen »Guldmakaren» med förra numret afslutats, följer med dagens nummer första arket af den utlofvade »kvinnoantologi», i hvilken framlidne bibliotekarien d. r. R. Bergström urvalt och sammanfört en mängd äldre och yngre svenska skaldestycken, besjungande kvinnan i lifvets olika skeden, såsom barn, flicka, fästmö, maka, moder och gumma. Denna »Kvinnornas bok» — hittills enastående i sitt slag i vårt land — skall helt visst bli en välkommen tillökning på bokhyllan i hvarje svenskt hem, där mödrar och döttrar älska den svenska diktens blommor. Vi ha sökt gifva åt samlingen en tilltalande typografisk utstyrelse, som ytterligare kommer att höjas genom sex charmanta helsidsplanscher af Jenny Nyström, afsedda att inleda hvar och en af de sex underafdelningarna, och hvilka planscher, tryckta på särskildt fint planschpapper, under sommarens lopp komma att medfölja något nummer af Idun.

Redaktionen.

Blomsterkort.

»Uusch! Blomsterkort! Låt mig bara slippa höra talas om det skräpet!» Så utropar du kanske med en axelryckning och ögnar vidare i dagens nummer för att finna något, som mera intresserar dig. Åh, vänta litet! Låt mig säga dig några ord! — »Ingenting är skräp, då det kommer på sin rätta plats,» sade en gång en ädel man. Du har frågat i Idun, hvad du skulle göra med dina kort. Efter att ha fått svar, satte du upp dem i form af en solfjäder, men det blef i alla händelser »uppåt väggarna», och nu har du för länge sedan rifvit ned dem igen. Att du tröttnat på dessa minnen från dina högtidsdagar, tyckes mig bevisa, att du fått dem alla af personer, hvilka voro dig likgiltiga. Annars bruka väl dylika små tecken till vänlig hägkomst vara kära för den, som får dem, ja till och med de allra enklaste af dem, ty den tanken ligger så nära till hands: »hvad hon kunde, det gjorde hon.» Skicka nu ditt »kortskräp» till ett barnhem, det är något som jag länge varit betänkt på att råda dig till. Mer än ett par små ögon skola då komma att tindra af glädje vid genomseendet af samlingen — du minnes väl din egen barndom? — och om blott en liten stackare bland dem, som ej veta hvad löje vill säga, för en stund kunde glömma sina plågor — skulle icke den tanken vara dig ljuf?

Jag håller gärna med dig om, att det funnits tider, då man kastat ut för mycket pengar på gratulationskort af alla slag. Men det var ju också frestande. Ett kort då och då kostade så litet, i synnerhet i förhållande till andra presenter, och man tänkte ej på att — »många bäckar små göra en stor å.» Nu tyckes »kortraseriet» ha lagt sig, åtminstone för en tid — korten äro ej längre »på modet». Särskildt med anledning af den »kortmission», som i våra dagar kommit till stånd, torde dock enklare kort med färgtryck med och utan bibelspråk ännu länge hålla sig uppe. Du har säkert hört talas om, att man brukar skicka kort till utevarande sjömän, samt utdela dem såsom belöningskort i söndagsskolorna, men sådana små budbärare äro nog användbara — och användas också — äfven på andra håll i välgörenhetens tjänst. Icke alla dessa små gåfvor mottagas med tacksamhet, men om också bara en på hundra skulle göra glädje och blifva till välsignelse, huru godt vore det icke!

Om nu ett litet, tryckt kort kan göra glädje, huru mycket mera då ett, som tydligen är tillverkad af gifvaren själf. »Åh, tänk, att man gjort sig det besväret för min skull — för min skull! Det finnes då någon som bekymrar sig om mig och mina likar!» Hvilken tröst för ett sjukt hjärta! Hvilken upprättande tanke för den fallne! Med eller mot hans (hennes) vilja, ledas tankarne tillbaka till oskuldstiden, till barndomshemmet. Veka strängar vibrera — det var så länge sedan de rördes. Och så komma kanske ångertårar och framstammandet af en numera halft förgäten bön, en bön, som en gång för länge sedan inlärdes vid moderns knän. Kanske, kanske blir detta en vändpunkt! Hvem vet? Och allt detta har ditt lilla kort med sina vänliga ord uträttat! Är det icke en stor lön för så liten möda?

För att nu tala om dem, hvilka på ett eller annat sätt stå dig nära, skulle ju ett kort af ditt eget fabrikat särskildt i deras ögon få ett dubbelt värde. Jag vill här lära dig att förfärdiga ett slags kort, »blomsterkort» i ordets egentligaste mening. Dylika kan hvem som helst, utrustad med någon händighet och smak, själf tillverka. Har du kanske en gammal bokhylla, som du ej är rädd om, och så några gamla böcker eller tidsskrifter, hvilka tåla vid att ligga i kläm? Nå, det var bra! Du har väl redan gissat att här är fråga om att pressa blommor, och du vill knappt tro, att detta kan göras väl, om man icke har en riktig växtpress. Näja! »Försöket gör'et.»

Ge dig nu ut i skog och mark, håll ögonen öppna och samla in »allt vackert», du får se! Samla blommor och blad, gräs, grässtrån och mossor! Du hinner ej med allt det där på en dag — också är det ej skäl i att hemföra för stora förråd på en gång, ty då vissna dina skatter, innan du hinner lägga dem i press.

Vill du höra, hvilka blommor, som lämpa sig för vårt ändamål? Ja, vet du, det blefve en lista så lång att Idun bestämdt ej toge in den. Dessutom — blir du road af pressandet, försöker du dig gärna på med litet af hvarje. De allra obetydligaste blommor, ja sådana som du förut knappt lagt märke till, se småtäckta ut mot den

hvita kartongen, förstas om de äro väl pressade. Det gäller att ej vara försumlig, om man vill ha ett godt urval — du vet att en hel del de täckaste af Floras barn ha en mycket kort blomstringstid.

Hvad beträffar färgernas hållbarhet har jag funnit, att gula blommor stå sig bäst. Styfmorsblomman är i detta hänseende också att rekommendera — den är dessutom mycket användbar. Den hvita färgen mörknar ofta, och gredelint och blätt ha benägenhet att hvitna.

Grässtrån, värda att pressas, kan man visserligen finna ända till sent ut på hösten, men de förekomma i största mängd och urval omkring midsommartiden. Af blad bör du taga dem, som äro lätta och fina, d. v. s. i allmänhet ej sådana, som bjuda på stora, släta ytor.

Du önskar höra något om själfva pressningen? »Se, pressa blommor, det är en sak, som jag aldrig förut befattat mig med,» säger du. Nåväl, jag vill berätta dig mina iakttagelser.

Är du icke det minsta rädd om de böcker, du använder i och för pressandet, och papperet i dem är af lämplig beskaffenhet, går det för sig att pressa en hel del växter direkt mellan bladen — eljes kan du genom inlägg af lösa papper skydda bladen mot fläckar, men riskerar dock alltid, att de blifva liksom skrunpnade genom fukt, äfvensom att ryggarne lossna. Huru som helst skadar det icke, att du har till hands en hel del papper af olika kvaliteter. Välj så »don efter person!» Gröfre blommor samt blad, ljung, grässtrån och mossor få hålla till godo med hvad slags papper som helst. Blommor som äro saftiga och därtill ömtåliga, såsom konvaljen, bör du lägga i läskpapper, andra ömtåliga blommor kunna läggas i silkespapper mellan växtpapper. Jag råder dig att ej plocka in ett allt för stort förråd i en och samma bok, ty då kunna blomorna lätt taga skada. Mellan böckerna i växtpapper och gamla tidningar kan du också pressa en hel del saker. (Slut i nästa n:r.)

Kvinnorna på utställningen.

VIII.

I Nordiska museet.

(Forts.)

Stockholms stad och läns utställning är ovanligt rikhaltig och förtjänar att väl tagas i skärskådande. Redan i det första rummet mötes och frapperas vår blick af några utomordentligt vackra lapptäckten, tillverkade af ytterst små sidenlappar, men hopfogade så att de både till färgnyanser och mönster vittna om ett ganska ovanligt konstsinne. Jag skall äfven bedja att få påpeka fru Elise Nomells vackra utställning af småsprydnader, särdeles händigt och konstnärligt hopfogade af hummer- och krabbskal samt snäckor. Här finnes en hel samling af pappersknivar, pennstorkare, hals- och armband. Det är en egendomlig fabrikation, som förtjänar uppmärksamhet. Fru N. har vunnit flere pris såväl i London som Edinburg.

Af träslöjd ber jag att få omnämna J. M. Bergmans från Gustafsberg säregna arbeten af grofva trädrötter, hvarmed åstadkommits ovanligt vackra vägg- och bordsprydnader.

Bland konstbroderier är att märka fröken Anna Jansons charmanta altartafla i medeltidsstil, framställande madonnan. Bottnen är i guld och hvitt silke och bilden själf framställd i mjukt dämpade färger. Det hela är ett verkligt konstverk.

Nu äro vi redan öfver på den vänstra sidan. Då hafva vi här att först beundra Målarskolans arbeten af vackert måladt porslin, däribland två stora fat, det ena med ett norrländskt fjällandskap och det andra med en fjälltjärn liggande i töcken. Dessutom bör äfven en urna i brunt och guld med en förtjusande miniatyrmålning väcka uppmärksamhet.

Isamma rum exponerar fröken Siri Schotte

Jubileumsfilten SVENSKA FLAGGAN, väfves af ull.

Godsätgång 1,80 kg. urtvättad ull, arbetslön 5 kronor. Längd 2 meter. Bredd 1,48 meter.

Obs! För vikt om 18 kg. fraktfritt.

Hildur Anderssons Ullspinneri och Skrädderi-Aktiebolag, Allm. T. 76 53.

Hötorget 12.

Riks 163.

Filial Hornsgatan 1.

Allm. T. 30 435.

en målad gobelin, framställande herdar och herdinnor, hvilka svänga kring efter flöjtspelarens ackompanjement under trädens grönskande hvalf.

Här har också fru Lotten af Edholm utställt en portfölj, med pärmen utomordentligt fint och smakfullt broderad i silke och pärlor. Det vackra arbetet utgjorde en af silfverbröllopspresenterna till kronprinsessan af Danmark.

Bikupan i Stockholm har riktigt utmärkt sig, oaktadt den förutskickade, som vi en gång nämnt, att dess utställning skulle blifva mycket anspråkslös. Jag vågar påstå att den är rent af magnifik. En riktigt präktig montre med gröna broderade och hvita gardiner, en smakfullt broderad skärm samt bord och taburet i rococo. Det hela synnerligt smakfullt arrangeradt.

Kalmar läns utställning utmärker sig särskildt för sin vackra träslöjd, hvaraf jag ber att få fästa uppmärksamhet vid de ståtliga skänkarna i 1600-talets stil. En del broderier och väfnader förtjänar här äfven att uppmärksammas.

När vi komma till *Blekinge* och dess prof på hus- och konstslöjd, så stanna vi sanerligen något öfverraskade, icke blott af mångfalden af utställningsföremål, utan äfven deras beskaffenhet och den högt uppdrifna konstfärdigheten på nästan alla områden. Här råda en ypperlig och för sinnet välgörande smak och elegans, hvart ögat vänder sig. Vi slå oss därför ned en stund och anteckna. Här lägga vi först märke till en praktfull eldskärm med målning och förgylld ram i Ludvig den XV:s stil. Taflan föreställer två unga damer på en balkong. Nedanför står tillbedjaren, som vid lutans toner stämmer upp en serenad. Amnet och utförandet äro helt och hållet i Vatteaus manér. Arbetet står för högt att endast hänföras till hemslöjd.

Låtom oss så se på denna lilla förtjusande barnbädd, där den står i högra hörnet, omgifven af en sky af vitt, mjukt musslin. På gafveln, öfver hufvudgården, äro små cheruber framställda i klara bjärta färger, hvilka skalkas i yster lek. Det är den vackraste bädd för ett barn man kan få se.

Bland alla vackra saker på denna smakfulla utställning skall jag äfven hänvisa till de smånätta barnkammarmöbler i allmogestil med tänkespråk här och där anbragta, såsom »läxan först, leken sedan» o. s. v.

Man bör heller icke försumma att se och beundra de vackra och konstskickligt flätade videokorgarne. De äro tillverkade af en blindfödd. Det är blott en ringa del af allt sevärdt, som jag här påpekat, men vare det nog sagdt, att Blekinge lilla län är värdt stort beröm för sin rikhaltiga och mångomfattande utställning.

I *Kristianstads läns utställning* upptages midtelpartiet af en mycket vacker och mycket dyrbar kabinetmöbel i 1600-talets stil. Soffa och stolar äro klädda med gyllenläder och under är utbredd en präktig flossamatta i blått och brunt.

Härmed hafva vi gått salen rundt och vilja nu som hastigast kasta en blick på midtelpartiet. Här, alldeles midt emot Malmöutställningen har fröken *Lilli Zickerman* från Sköfde sin vackra utställning, ett rum tapetseradt med gröna gobeliner med border af vårbloomster. En väl ordnad möbel af svart päronträd med grön och brun klädsel. Det ligger stämning och hemtrefnad öfver hela arrangemanget.

På andra sidan af midtelpartiet har *Nya Bikupan* i Göteborg en särdeles fin och läcker exposition af damlinneartiklar med utsökt fina broderier.

Nu måste vi begifva oss upp på galleriet, där vi först till vänster hafva att beundra flere utmärkta arbeten af *Borås tekniska väfskola*, hvaribland isynnerhet gobelinen i midtelpartiet tilltalar oss med sitt vackra mönster. Så komma vi till *Västmanland*, där man isynnerhet bör lägga märke till de särdeles prydliga spetsarne från Arboga. *Södermanlands* läns utställning är äfven särdeles rikhaltig. Hvad som strax faller i ögat är de hemväfda duktygerna, utställda af friherrinnan Anna Sofia von Celsing. Äfven elevarbetena från Tullgarns slöjdskola förtjäna uppmärksamhet.

Östergötland har att förnämligast bjuda på en magnifik trymå, med ram skuren i medeltida kyrkostil, samt dito kandelabrar. Det kan naturligtvis icke heller falla oss in att saklöst gå förbi utställningen af det gamla Vadstenas charmanta spetsar. Se blott denna härfina spetskrage eller denna dyrbara fichy med dess läckra mönster och man måste medgifva att de äro prof på ett verkligt klosterarbete. (Forts.)

Ur notisboken.

Kronprinsessan anlände den 3 d:s till Baden-Baden på besök till storhertigen och storhertiginnan af Baden. Kronprinsessan lär i sommar för omkring 6 veckor taga sin bostad å Särö i Göteborgs skärgård. Ankomsten dit väntas komma att ske omkring den 16 juli.

Kvinnlig docent. På hemställen af juridiska fakulteten i Upsala har juris doktorn, fröken *Elsa Eschelsson* nu förordnats till docent i civilrätt. Så vidt vi ha oss bekant, blir fröken Eschelsson Sveriges första kvinnliga docent.

Tjugufem år i de lidandes tjänst. Föreliden vecka, då Stockholms diakonissanstalt firade sin årsfest, kunde fyra af diakonissorna, *Maria Gripenberg, Sofie Höckert, Clara Sund* och *Mina Lundström*, högtidligt hålla sitt tjugufemårsjubileum. Tjugufem år ägnade de åt de lidandes tjänst! Hur mycken själfupoffring, kärleksfullt tålmod och outtröttlighet representera de icke!

Kristina Nilsson lär i sommar besöka Sverige. Omkring den 20 d:s reser hon från Paris direkt till Upsala för att tillbringa någon tid hos sin brorson, v. härads höfvingen Johannes Nilsson. Efter några dagars vistelse i Stockholm för besök å utställningen begifver hon sig till Vexjö för att återse sitt barndoms hem och gästa hos sin gamle vän, fabriksör Carl Schander å Gårdsby.

Lägre lärarinne-seminarium i Stockholm afslutade den 29 maj sitt första läsår, hvarvid hofpredikanten Mazer innehållsrikt och innerligt talade öfver orden: »Herren ser till de rättfärdiga». Ur den redogörelse för verksamheten under läsåret, som lämnades af föreståndarinnan, fröken *A. Detthow*, må anföras följande: »Det är en glädjande företeelse i vår tid, att så många af de vuxna flickorna i förmögna hem börja längta efter nyttigt verksamhet. Ett medel att få denna längtan tillfredsställd vill detta seminarium söka vara. En kurs, sådan som den vi kunna blicka tillbaka på, kan nämligen utom dess bildande inflytande på och väckande af djupare lifsåskådning hos eleverna, äfven sätta dem i stånd, dels att hjälpa sina syskon eller måhända en gång sina egna små med läx- och ferieläsning eller att helt åtaga sig deras undervisning, dels att om de ej behövas i sina hem, såsom lärarinnor för mindre barn i privatskolor och hem få fylla en plats i lifvet.»

Lägre lärarinne-seminarium, som har sin lokal Birger Jarlsgatan 27, vid Humlegården, består af en 2-klassig seminariefdelning och en 4-klassig privatskola. I seminariefdelningen inskrefvos sistlidne höst 37 elever, det största antal som

då fanns plats för. Af dessa hafva nu vid läsårets slut 27, i åldern 17—37 år, aflagt lärarinneexamen. Största delen af de bland de utexaminerade, hvilka önska lärarinneplats, har redan fått sådan för nästa läsår, dels i skolor, dels i hem.

För att antagas till elev vid seminariet fordras endera afgångsbetyg från högre flickskola, i hvilket fall ingen inträdesexamen behöfs, eller ock att vid inträdespröfningen visa sig äga godkända kunskaper. Kursen är 1- å 2-årig, beroende af, om eleven kan vinna inträde direkt i den egentliga lärarinnekursen eller behöfver först genomgå den förberedande klassen. Vi hänvisa för öfrigt till annonsen i detta nummer.

Teater och musik.

Andra nordiska musikfesten.

Efter de solglänsande majdagar, hvaraf hufvudstaden och dess feststämda folk under de senaste veckorna så oförbehållsamt njutit, kom pingsten regntung och grå. För de stora skaror, som under den gångna helgen samlades till vårt lands första stora musikfest, blef denna dock en »hänryckningens tid», och den värme och glans, som den yttre naturen förmenade oss, ersattes rikligen genom de fonder af sol och glöd, som utgöto sig genom den nordiska tonkonstens yppersta verk, såsom de här kommo till utförande af enade krafter från trenne befryndade riken och under ledning af densamma främste målsmän. Det har i dubbelt hänseende varit högtid i Stockholm under dessa pingstdagar, och till de ordinarie templen ha för en gång den väldiga musikhallen vid vårt historiska Fredrikshof samt Musikaliska akademiens stora sal värdigt sällat sig.

På pingstdagens middag kl. half 2 gick den första af de beramade tre stora konserterna af stapeln i Fredrikshofshallen. En fulltalig, festklädd publik, åt hvilken damernas ljusa dräkter förlänade lif och färg, dämpadt sorlande af förväntansfull spänning, fyllde från första stund den jättevida, flagg- och kranssmyckade hallen med sällsynt stämning.

Då konungen, åtföljd af samtliga våra prinsar samt den så synnerligen musikalskande hertiginnan af Dalarna, inträdde, höjde hofkapellmästaren Nordqvist sin taktstaf, och från den väldiga elitkören på estraden, understödd af beledsagande stämmor bland publiken och ackompanjerad af orkestern, tonade, hyllande, folksången med en kraft, mäktig som sällan tillförene.

Härefter öppnades det egentliga programmet med *Ludv. Normans* uvertyr i c-dur öfver svenska motiv, komponerad till k. teaterns 100-årsjubileum 1882. Den är byggd på tvänne ledmotiv: »Du gamla, du friska...» och »Ädla skuggor, vördade fäder» ur Naumanns »Gustaf Vasa» och gjorde, med sina nationellt välbekanta tongångar och under hr *Nordqvists* ledning utförd af denna monsterorkester på 130 man, ett verkligt medryckande och pompöst intryck.

Härefter framsade hr *Nils Personne* den af *Frans Hedberg* författade festprologen, som äfven den väckte lifligaste genklang, uppuren af högstämmd diktarkänsla och väl framförd med ljudande och distinkt deklamation.

Konsertens första afdelning inleddes af den norske kompositören *Ole Olsens* symfoniska orkesterdikning »Asgårdsreien», som anfördes af tonsättaren själf. Den är byggd på en dikt af Welhaven och vill skildra guden Tors »vilda jakt», där den stormar fram i molnen för att på valplatsen uppsöka de fallne kämparne. I det hela målände, ehuru kanske ej så kraftig som man skulle kunna förvänta och ämnet betingar, hälsades den med lifligt bifall.

Följde så, under hr *Hedenblads* anförande, arioso, aria och solo med kör ur *Gunnar Wennerbergs* stiltrena oratorium »Jesu födelse». Soopartierna utfördes mästertligt af fru *M. Linden* samt hrr *C. F. Lundqvist* och *Salomon Smith* och äfven den väldiga kören gjorde sin sak med besjälad pietet.

En aldrig här utförd nyhet, *Edvard Griegs* orkesterkomposition »Bergliot» till Björnsons dikt med samma namn, kom nu närmast på programmet och blef, enligt vår mening, det helas glanspunkt. En alldeles förträfflig deklamatorisk tolkning gaf skådespelerskan fru *Laura Gundersen* åt den ståtliga dikten, som skildrar, hur Einar Tambaskjälves hustru Bergliot, sedan mannen och sonen på tinget lömskt blifvit mördade genom kung Haralds tillskyndan, i sorgens raseri söker uppegga bönderna till hämnd. Men

efter den vilda extasen följer snart den dofva resignationen: »Den nye Gud i Gimle, den frygtelige, som tog Alt, lad ham også tage Hævnen, thi den forstår han!» Och förkrossad följer hon sorgetaget med de dyres lik: »Kör långsamt, thi vi kommer tidsnok hjem...»

Med gripande uttrycksfullhet beledsagas den framsagda dikten af orkesterackompanjemang, än smidigt följande de veka känslöstämningarna, än blixlikt frambrutande med våldsamt patos. Det storslagna verket leddes af kompositören hr *Iver Holter*, följdes med andlös andakt och belönades med jublande bifall.

N. W. Gades symfoni nr 6, g-moll, afslöt den första afdelningen. Här firade den danska klarheten och behaget, under professor *Nerudas* ledning, en vacker triumf och kommo som en blid försonande, harmonisk upplösning efter det Griegska verkets mörka dissonanser.

Konsertens andra afdelning öppnades med *Emil Hartmanns* uvertyr till »Hærmendene» under kompositörens eget anförande. Det är en ståtlig komposition, väl värd att lära känna, och den grånade mästaren belönades med lifligt bifall.

Josef Dentes därpå följande konsert för violin och orkester fick ett förträffligt utförande, särskildt genom hr *Zetterqvists* gedigna insats i solopartiet, ehuruval detta nummer i raden af de öfriga förkrossande väldiga kör- och orkesterverken, nog tedde sig en smula blekt.

Något sådant kunde dock ingalunda läggas slutnumret till last: *August Södermans* »Messa» för soloröster, kör och orkester, som under hr Nordqvists anförande fick en medryckande tolkning och strålade af ovanskelig glans. I synnerhet det härliga offertoriet för enbart orkester och slutkvartetterna *Sanctus*, *Benedictus* och *Agnus dei* — framförda af sådana elitröster som grevinnan *Taube*, fru *Linden* samt hrr *Smith* och *M. Strandberg* — gäfvö en den värdigaste avslutning på denna unika musikhögtid.

Annandag pingst på aftonen möttes man åter i Musikaliska akademins stora sal till den första af de tre mindre konserterna. Det var Danmarks dag och uteslutande danska tonverk, tolkade af danska krafter, fyllde programmet.

Det blef en stund af uppriktig och varm entusiasm. Inledningsnumret, *Carl Nielsens* stråkkvartett i f-moll, slog kanske minst an, på grund af sin svårförståeliga och ungdomliga obändighet, men röjde ovedersäglig talang och fick ett nobelt utförande af hrr *A. Svendsen*, *H. Möller*, *C. Petersen* och *F. Neruda*.

Men redan det andra numret, fröken *Johanna Krarup-Hansens* friska tolkning af tre förtjusande sånger af *L. Rosenfeld*, slog stormande igenom. Följde så idel framgångar för den intagande danska tonkonsten. Fru *Elma Hornemann* och hr *V. Bielefeldt* framförde solo och i duett ryska folkvisor af *Chr. Barnekow* samt sånger af *J. Bechgaard* och *Peter Heise*. *Ceciliaföreningens* *madrigalkör*, under ledning af hr *Fr. Rung*, ådagalade i sina prestationer en beundransvärd samsjungning och fin nyansering, och så väl de gamla danska folkvisorna, de trestämmiga, gammaldags egendomliga *madrigalerna* af *Brachrogge* och *Pederson* (bägge från 1600-talet) som de moderna visorna af *Hartmann* utfördes på ett sätt, som stegrade bifallet till stormande ovationer. Nerudakvartetten lät ytterligare höra en högst anslående kvintett af *Malling*, och *Gades* violinsonat i d-moll fick en medryckande tolkning af den nämnda kvartettens primarie, hr *Anton Svendsen*, samt fru *Agnis Adler* vid pianostämman.

Med ett ord, Danmarks kväll var en genomgående framgång, och Norge och Sverige kunna nu i sanning glädja sig, om samma hjärtliga och omedelbara stämning kommer att känneteckna äfven deras »nationaldagar».

Andra stora konserten ägde rum i tisdags efter ett program, i hvilket de svenska tonsättarenamnen både kvantitativt och kvalitativt dominerade. Första afdelningen inleddes med *Franz Berwalds* storartade och härliga »Symfonie serieuse», som under förste hofkapellmästaren *C. Nordqvists* ledning erhöill det yppersta utförande, samt afslöts briljant med *Ludvig Normans* kantat vid invigningen af Musikaliska akademins byggnad, d. v. s. delar ur densamma, nämligen ett tenorsolo, ett arioso och en ensemble med kör. Anförare var här prof. *F. Neruda* och solister sådana förmågor som fruarna *C. Östberg*, *M. Linden*, *W. Strandberg* och fröken *E. Sidner* samt hrr *A. Ödmann*, *M. Strandberg*, *S. Smith* och *A. Seller-*

gren. Mellan dessa båda nummer utfördes norske tonsättaren *Johan Selmers* »La captive» (den fångna) under anförande af ingen mindre än *Joh. Svendsen*. Kompositionen, som består af en introduktion med spansk dans för stor orkester samt en sång (orden af *V. Hugo*) för alt med orkester, innehöll förträffliga detaljer och väckte lifligt bifall. Sångpartiet sjönges med vanlig omvårdnad af fru *M. Linden*. Andra afdelningen väckte genast från begynnelse, *Andreas Halléns* orkestersuite »Ur Gustaf Wasas saga», det lifigaste intresse, och tonsättaren, som själf ledde utförandet af sitt verk, hälsades med stormande applåder, som nästan togo form af en ovation. Suiten hör i och för sig också till det bästa den framstående tonsättaren skrivit. Ännu en svensk tonsättare var representerad i denna afdelning, nämligen prof. *Ivar Hallström* med »Sången», komponerad för barytonsolo och orkester till ord af *Z. Topelius*. Anförare var hofkapellmästare *R. Henneberg* och sångpartiet sjönges utantill af hr *Salomon Smith*, som i detsamma firade en verklig triumf. Återstår då att nämna de båda danska tonsättarna *C. F. E. Hornemann* och *J. P. E. Hartmann*. Den förre anförde själf delar ur sin opera »Kalanus», som delvis utmärkte sig för en ganska saftig österländsk kolorit och goda orkesterdetaljer, men dock ej förmådde väcka vidare intresse. Solopartiet sjönges af fröken *Johanna Krarup-Hansen*, fru *Elma Hornemann* och hr *Salomon Smith*. Så mycket mera anslående verkade den gamle 92-åriga mästaren *Hartmanns* storslagna tonskapelse »Völvens Spaadom» för manskör och orkester. Brillant utförd under ledning af tonsättarens landsman *Johan Bartholdy*, bildade den en värdig avslutning af programmet och framkallade otvifvelaktigt hos åhörarna det mest gripande intrycket bland alla numren.

Hvarje anförare hälsades vid sitt inträde och efter de utförda numren med bifall. Egendommeligt och ledsamt nog var publiken långt ifrån fulltalig. Man kan ej nog uttrycka sin förvåning öfver, att denna sällsynta och storartade musikfest ej förmår väcka det lifliga intresse, som man borde hafva rätt att vänta af det musikiska Stockholm. För de flesta torde ett dylikt tillfälle aldrig återkomma. Att klaga öfver för höga biljettpris lönar sig ej. De äro ingalunda höga i förhållande till de kostnader, denna musikfest och anordningarna för densamma betinga.

Konungen och den öfriga kungliga familjen hafva naturligtvis visat sitt synnerliga intresse för den stora nordiska musikfesten.

För den sista stora konserten och de båda sista mindre, hvilka alla hållas efter detta nummers pressläggande, få vi nästa gång redogöra.

Dramatiska teaterns elevskola hade i lördags middag sin uppvisning för spelåret 1896—97. Programmet var sammansatt af ett par scener ur »Orléanska jungfrun», några monologer, en »öfningsscen» af Oberländer och Scribes gamla enaktskomedi »Den första kärleken». Den inbjuda publiken, mest släktingar och vänner till de unga konstadepterna, hälsade deras prestationer med stort bifall, af hvilket helt säkert en betydlig del var adresserad till elevskolans nitiske föreståndare.

Arenateatern. Hr Ranfts operettsällskap började annandag pingst sin sommarejour å Arenateatern med den gamla kvicka operetten »Den sköna Helena». Där hade man det oskattbara nöjet återse fru *Anna Pettersson-Norrie*, som öofverträffligt återgaf titelrollen och därför skördade mycket bifall och blommor. En verklig *succès de rire* väckte hr *Strömbergs* *Menelaus*, en af denne aktörs allra bästa komiska uppgifter. Operetten gick för öfrigt på de flesta händer med kläm och fart, och bifallet var från början till slut det mest energiska.

När Gärda hade fått plats.

Majsolen sken rakt in genom köksföret. Flugorna surrade i taket, fläsket fräste i pannan, och strykugnen sände ut varma ångor i det kvalva köket.

På Stinas säng lågo de nytvättade kläderna — en imponerande mängd — och under köksbänken

stod ett säll strumpor »med ögon» d. v. s. håll så stora som tekoppar.

Gärda strök hvita underkjolar. Håret burrade upp sig af värmen och stod som en sky kring ansiktet. Kinderna vora lika röda som garneringen på hennes köksförkläde; mungiporna voro dragna en liten smula nedåt, och en svart sotfläck i kometform prunkade på öfverläppen.

Puh! Lilla fröken satte ner järnet med en duns — betraktade medlidsamt en blåsa på sitt vänstra pekfinger och undrade, om det där herrskapet, som hon sökt platsen hos, verkligen nämndes ta hennes frimärke, eftersom det aldrig kom något svar. Näh! så fick hon väl stanna här hemma och gno då — stoppa strumpor, laga byxor, spela med Britta och göra »allt möjligt», tills hon blef gammal och utsliten, för så viddet det inte dessförinnan kom någon, som hade liten Gärda kär, och som tog henne från »stora systems» plikter och förde henne till ett eget litet rike, där hon skulle vara drottning.

Den tanken föreföll Gärda så inbjudande.

Så skulle det gå till, ja. Gärda skulle baka kanske — eller tvätta — eller förmana syskonen med mild och ljuf röst — hon måste tillstå för sig själf, att hennes röst högst sällan hade ofvannämnda egenskaper, när hon tillhöll sina älskade syskon att göra det rätt och sant var — och så skulle det komma någon, som bad att få tala med pappa och mamma. Och sedan —

»Här är posten. Ta' vara på den.»

»Erik då! Nu föll Korrespondenten inmjölkfatet.»

»Ta upp den. Här har du ett bref. Det är bestämdt om det där du vet», sade Erik, som icke riktigt visste, hvad »det där» var, men mycket gärna skulle vilja veta det. Han hade hört Gärda och mamma tala om »pliktuppfyllelse» och »lön» och »nya kängor» med en hemlighetsfullhet, som mycket sällan plägar omgifva dylika samtalsämnen, och hade därpå dragit sina slutsatser.

Gärda glömde, hur det skulle bli »sedan», och stod nu och vände brefvet mellan fingrarna. Tank om platsen vore tillsatt! Nej! hon vågade icke öppna brefvet än.

Järnet byttes om — lilla systers kjol skulle strykas först. Gärda slätade tyget, strök ytterst ordentligt ut spetsen, pressade bandet 2 gånger och hängde sedan upp kjolen så långt bort som möjligt.

Nu — gode Gud hjälp!

Gärda fick platsen.

Först kände hon sig så innerligt glad och lycklig — lilla slarfvan, hon hade aldrig varit ute förr och var bara 18 år — och jublade som en lärka, under det hon sydde »en förtjusande kamkofta», »små nätta förkläden att ha, när det kom främmande» och »en stiltfull underkjol» (af sin gamla regnkappa).

Men om kvällarna — sen lampan blifvit släckt i flickornas rum och allt var tyst och stilla — kunde det hända, att Gärda borrade ner sitt hufvud i kudden och grät och snyftade, för att hon skulle lämna pappa och mamma och syskonen och äta andras bröd.

Det var dagen före afresan.

I Gärdas rum — f. d. barnkammaren — stod en gammaldags rymlig koffert, som mormor hade använt på sin bröllopsstrip och som nu skulle följa med dotterdottern på hennes första längre resa från hemmet.

»Min blåa promenadräkt», »min hvita klädning med laxfärgade rosetter» och »söndagsstassen» lågo på sängen. Fem af rummets sex stolar voro upptagna af alla möjliga klädespersedlar. Bästa vinterhatten låg på golvet, och tofflorna prydde byrån. Garderobsdörren stod vidöppen och byråladorna voro utdragna.

Gärda satt på sängkanten och sydde nya rosetter till sina balskor; fru *Bergström* synade strumpor med mera noggrannhet än intresse och kryddade samtidigt sitt tal med förhållningsregler och förmaningar, såsom mödrar för sed hafva.

Erik tronade på kommoden och skar en lineal till Gärda. Den skulle förstas ha varit färdig till jul, men man kan icke begära det omöjliga af en 12 års pojke, som till andra förlustelser under julferierna måste lägga skrifningen af 10 »riktigt rackriga» tyska stilar.

»Och sen skolan började, så vet du, Gärdis, att jag inte har haft tid.»

Britta och Janne hjälpa till att packa.

»Tror du, Gärdis, att dom har några kiliga pojkar?»

»Banka inte på dörren, Erik! De ha två gosar — barnen ska' vara mycket snälla.»

»Bor di inte på en stor herrgård?»

»Jo! kära du. — Se mamma — dom här handskarna kan jag godt använda i hvardagslag. Flickorna — ja de äro 8 och 10 år.»

många sorter. Försändes öfver hela riket. Begär priskurant.

SPISBRÖD,

SCHUMACHER

Kongl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.

Försök!

futtit jämröriga med de engelska, fås hos de flesta speerhandlare i hufvudstaden.

CAKES

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya, präparat för tandernas vård:
 handla hos de flesta apotek i parfymerier och hos hrt
 handlande. Partiförskaffning för Sverige hos
 Bendix, Josephson & C. O., 11 Regeringsgatan

»Jag vill se, om di får spela piano, när deras hufve värker,» undrade Britta, som hade »ondt i hufvet» lika ofta som spelktioner.
 »Ska' du ta muffen med dig barn? — Och vinterhatten?»
 »Jag tror inte det, mamma. — Nej, Britta, jag vet inte hur frun ser ut.»
 »Hon är rödhårig och argsint.»
 »Tala inte så vanvördigt, Erik.»
 »Och när du kommer dit — jag tycker jag kan se stäten — di hämta dej i mjölkskjutsen, och frun står i trappan och småler surt — ska' vi slå vad — och tar dig i famn och hoppas hon får säga Gädda och önskar dig välkommen i hennes enkla hem.»
 »Säg då åt Erik, mamma!»
 »Och barnen — vänt ska' mamma få höra — hänger frun i kjolarna och vill inte hälsa — och ä' stygga och bortskämda, — ja, Gädda, du får nog mer än en gång ångra, att du reser ifrån dina snälla syskon. — Gå frun tillhanda! Pytt! Det kan du göra hemma.»
 »Se här lägger jag natttröjorna, Gädda.»
 »Skönt — nu få vi älfvakaffe.»
 »Är klockan allaredan så mycket?»
 »Mamma, jag vill inte gråta, när jag reser — det är så rysligt förargligt och förstör ens utseende. Kan vi inte tala om alldagliga saker, när vi gå till tåget. Snälla mamma, håll inga förmaningar till mig efter klockan 2 och säg ingenting rörande heller! Och ni, småsyskon, ä' nog också förståndiga?»
 »Du tror väl aldrig, att vi tänker gråta?» Eriks ansikte gaf tydlig föreställning om hur lefvande fråge- och utropstecken se ut.
 »Kommer du inte att sakna syster Gädda en enda smul?»
 »Dumheter! Titta mamma, nu tar Britta den tredje tvåöresbullen...»
 »Du ä' då så snål på allting. Får vi då inte äta hur mycket vi vill på en sån här högtidsdag?»
 »Så ja, nu ha vi bara att lägga ner klädnin-garna. Men så här ser ut! Snälla Erik, inte ska' vi ha snickareverkstad här inne?»
 »Nej vars! Jag ska strax bära ut mina verktyg. — Se där får du din julklapp. — Usch, hvad ska' du kyssas för?»

Tiden kröp fram, tyckte Gädda.
 »Om jag nu bara sutte på tåget och hade sagt farväl åt allesammans, så skulle jag vara nöjd. Det är så svårt att säga farväl.»
 »Vill frun vara snäll och reda af säsen, så är midjan strax färdig. Fröken Gädda ska' väl ha matsäck med sig? Det har ingen tänkt på.»
 »Nej, hon skall äta på hotell, torra smörgåsar och ägg smaka ingenting på resor.»
 I Gäddas ögon lyste en skynt af glädje. Tänk att få äta på hotell; föra sig som en drottning skulle hon — folk skulle titta efter den smärta gestalten och...
 »Kom och ät nu barn; pappa väntar.»
 »Vagnen kommer och hämtar sakerna kl. 3.»
 »Tack, pappa!»
 »Skrif namnsedlar i tid! Om pengarna ta' slut, får du skriva hem efter mer.»
 »Tack pappa!»
 »Och om du skulle vilja komma åter — om det skulle bli för tungt för dig därborta, så står alltid hemmet öppet för dig.»
 »Tack, pappa!»
 Läpparna skälde; tårarna voro icke långt borta. Fru Bergström satt i ångest och bäfvan. Nu skulle bara någon förmana Gädda »att vara en duktig och hurtig flicka», »inte bära sig åt som en gas», »att hålla ord med det där hon sa' i morse om att inte gråta» — och de med möda återhållna snyftningarna skulle icke längre kunna hämmas. Men barnen voro alltför upptagna af sin efterrätt för att tänka på något annat, och pappa själf undrade, hur mamma skulle kunna reda sig med endast en jungfru nu, när hennes bästa hjälpreda var borta.
 Jag hoppar helst öfver afskedstagandet. Gädda gret icke.
 De gingo ner till tåget i god tid — Gädda så stätlig och fin i nya gula handskar och hvitt flor — det allra första!
 En hel karavan af vänner med blommor och vänner utan blommor följde henne. Gädda tänkte inom sig, att syskonen gärna kunnat vara litet snyggare, men det var ju ingen, som hade haft tid med dem.
 Pappa köpte biljetten och bad konduktören se efter flickan, så hon icke kom på fel tåg, efter-

som det var första gången tösen reste någon längre bit på egen hand.
 Det var bättre här nere vid station än hemma, där allting påminde om brådstörtad flykt eller härresande slarf, tyckte Gädda, som smålog åt sina bekanta, drog i floret minst en gång i minuten och undrade, om mamma kände sig mycket trött.
 Inspektören hvisslade — tåget satte sig i rörelse.
 Ah! Mamma!
 Hon ser dem länge. Fru Bergström stöder sig mot sin man, under det Britta och Erik slåss om en smutsig näsduk, som båda vilja vifta med. Lille Janne visar sin sorg genom att upphäva förtviflade tjut och drager till sig hela järnvägs-personalens uppmärksamhet.
 Och flickorna vifta med handskbeklädda små händer och hvita parfymrade näsdukar, och herrarne svänga sina hattar med mera energi än behag.
 Så kröker sig vägen och Gädda ser dem icke mer. Det kommer öfver henne en sådan ångslan och ångest, och hon gråter — gråter trots föresatser och förmaningar, trots det fina nya floret, och trots en gammal fröken med mycket spetsig näsa och mycket undrande ögon.
 Men tårarna verka befriande, och när hon på aftonen kommer fram till hotellet, är hon en frisk, glad flicka, som begär »väfflor med mycket hallonsylt» och undrar »om det är omöjligt att få en kopp té och lite' färskt hvetebröd.»
 Ora.

Innehållsförteckning.

Nathalia Zahle; af *Caroline Thelin*. (Med porträtt). — Kungabarn; dikt af *Marta Gran*. — Familjer i uniform; en liten individualitetsfråga af *G. L.* — I Stockholm; små utställningsfunderingar och litet annat smått och godt. För Idun af *Lovisa Peterkvist*. Bref III. — Drottningens besök i »Iduns salong». — »Kvinnornas bok». — Blomsterkort. — Kvinnorna på utställningen VIII. I Nordiska museet. — Ur notisboken. — Teater och musik. — När Gädda hade fått plats; af *Ora*. — Tidfördrif.

Sidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Länkgåta.

Hufvudordet.

Jag är i tjänst hos Hygienen,
 Och är du klen, jag hjälper dig på benen.

Länk 1.

Liten är jag, men naggande god,
 Har ett geschäft som jag sköter
 Ut i all tysthet, med oskuldens mod,
 Där icke motstånd jag möter.

Länk 2.

En gång jag var ej, som nu, så söt,
 Kärnfrisk jag var dock, man sade.
 Nu utan hänsyn jag lägges i blöt,
 Bökas se'n om med en spade.

Länk 3.

Mansnamn. Om vackert — en smak-sak är,
 Tror dock med visshet oss veta
 Att ej så mycket det brukas här
 Som namnen Kalle och Greta.

Länk 4.

Hvad hon har skön den diva, hvars
 Sång,
 Tjusande kännares öra,
 Narrar publiken att gång efter gång
 Handskarne grundligt förstöra.

Länk 5.

Vara som finnes af olika slag —
 Nu i månet hus outhärlig,
 Användes den för hvarendaste dag
 Och är, om god, riktigt — härlig.

Länk 6.

Hvad på koncerten fordras ibland
 Tolkande det som man hörer;
 Som predikanten — ett ledande
 band —
 Genom perioderna förer.

Länk 7.

Hvad om det lägges till fint och godt
 Högre på skalan det höjer,
 Men om det stämplar en tjänst man
 fått
 Dess obeständighet röjer.

Länk 8.

Tiggarn med påsen — bonden vid
 plog
 Är det väl knappast. Korpralen
 Väl exercerad — furan i skog
 Är det — ja, äfven linealen.

Länk 9.

Kanske vi sutto en gång, vi två,
 Ut i teaterns fåtöljer,
 Medan vi otåligt väntade på
 Hvad i vår slutlänk sig döljer.
 Fix.

Springaregäta.

Om nedanstående uppgift löses
 efter hästens gång på schackbrädet,
 får man därur ett bekant ordspråk.

ä	s	r	t	a
a	å	b	r	ö
m	c	o	g	s
r	e	å	g	a
M	å	k	n	n

»Staren.»

Ifyllningsgåta.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
+						+						+
	+					+		+				+
			+		+				+		+	
				+						+		

Äro orden rätt funna gifva de bokstäfver, som infalla i de markerade rutorna, namnet på en svensk konung.

- 1) Flod i Tyskland; 2) Stad i Sverige; 3) Bland molnen; 4) Husdjur; 5) På vattnet; 6) Fruntimmersnamn; 7) Lifsvilkor; 8) Krydda; 9) I skogen; 10) Land i Amerika; 11) Stad i Ryssland; 12) Fågel; 13) Handtverkare.
 Grouse.

Bokstafsuppgift.

d	e	e	g	g
		i		
		i		
i	i	n	o	o
		r		
		r		
s	s	t	t	v

I ofvanstående figur skola bok-stäfverna ordnas så, att de tre hori-sontala raderna bilda namnet på hvar sin kompositör samt den lodräta raden namnet på den fjärde.
 Moster Lisa.

Apokop.

Ett djur så litet med sex jag är,
 Som uti vattnet ju lefva plär.
 Men ej så sällan det
 duga kan
 Till prydnad också, så
 grannt minsann.

Till högre sferer med fem jag rår
 Ditt sinne lyfta från sorgen svår.
 En man ju fordom ett uppdrag fick
 Att fyra sonen i min och skick
 En hustru dygdig från faderns land.
 Hon skänkte sonen ju ock sin hand.
 Med tre vi hafva ett substantiv,
 Där stundom brudgummen får sitt vif.
 Till slut på landet vi ha med två
 Hvad säkrast brukar på fyra stå.
 Moster Lisa.

Lösningar.

Logogryfen: *Tälamod*: mal, dom, atom, mod, lod, ål, tå, tål, måla, mat, lam, dam, mot, alm, åt, läda, loda, dato, tam, tal, lo, mål.
 Omflyttningsgåtan: *Parisiska*: Paris, parisiska, Priska, rak, spira, pari, risk, sirap, kapolis, sik, spik, rik, Priska, apa, Apis, siska, Isis, par, ripa, karp, siska, rispa, piska, apa, ask, park, siskpar, Skara.
 Mosaiken: *Strängnäs-Åskersund*. 1) Sibylla, 2) tanklös, 3) Rättvik, 4) ängarne, 5) nord-bor, 6) ganchos, 7) nära sju, 8) Egypten, 9) serenad.
 Paragrammet: *Smörgås*: 1) sy-skon-bädd; 2) man-del-skal; 3) öl-tunn-a; 4) ro-sen-doft; 5) gran-rus-kor; 6) An-ger-man-land; 7) stryk-ji-rrn.

Gymnastik- och Velocipedkostymer
 * * Strumpor, Tröjor, Kalsonger etc. * *

* Extra beställningar & reparationer. * Vidstickningar. *
 Från fabriken **Bryggaregatan 3**, 1 tr. upp,
 andra huset från Drottninggatan.